

Folkhälsomyndigheten

s.remissvar@regeringskansliet.se
kopa till: s.fs@regeringskansliet.se

Handläggare
Anette Richardson

Ert ärendenummer
S2019/01774/FS

S2019/02695/FS

Datum
2019-10-25

Sida
1 (2)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över Komplementär och alternativ medicin och vård – säkerhet och dialog (SOU 2019:15) och Komplementär och alternativ medicin och vård – ny lagstiftning (SOU 2019:28)

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

Folkhälsomyndigheten stödjer förslaget att det är av största vikt att man vid införande eller borttagande av preventiva insatser och behandlingsmetoder utgår från en ursprungsneutral modell för vad som ska prioriteras i hälso- och sjukvården där även jämlikhetsaspekter, preventiva och hälsofrämjande perspektiv inkluderas. Gränslinjen mellan vad som tillhör olika områden inom medicinen ändras över tid för behandlingar och indikationer.

Flera av betänkandets förslag faller utanför Folkhälsomyndighetens ansvarsområde och kommenteras därför inte.

Folkhälsomyndigheten tillstyrker förslaget att se över patientsäkerhetslagen gällande vilka förbud som ska gälla för personer utanför hälso- och sjukvården;

- ersätta förbudet att behandla cancer, epilepsi och diabetes med ett generellt förbud att behandla allvarlig sjukdom inkl. allvarliga psykiska sjukdomar,
- förbud att utreda eller behandla sjukdomar i samband med graviditet eller förlossning oavsett sjukdomarnas svårighetsgrad,
- att ersätta åldersgränsen för att utreda och behandla sjukdom hos barn till att gälla barn under 15 år.

Folkhälsomyndigheten ställer sig bakom analysen att vården behöver utvecklas ytterligare mot ett mer patientcentrerat sätt och möta patienterna där de är, oavsett om de nyttjar komplementärmedicinska, traditionell medicin eller andra för dem egna utvecklade hantering- och behandlingssätt.

Folkhälsomyndighetens främsta invändning mot betänkandet generellt är avsaknaden av jämlikhets- och hälsoekonomisk analys av de förslag som ges samt om och hur förslagen

påverkar jämlik vård eller på något sätt gör anspråk på resurser som behövs inom det hälsofrämjande och preventiva arbetet. Ytterligare en brist i betänkandet är att alla naturläkemedel och homeopatiska behandlingar är exkluderade i analysen. Dessa används och rekommenderas i den alternativa vården och kan i kombination med den etablerade vården skapa interaktioner som är negativa och leda till ökat vårdbehov och försämrad hälsa i vissa fall. Flera behandlingsalternativ kan var och en för sig framstå som harmlösa men i kombination med andra behandlingar utgöra en skadlig behandling vilket även gäller behandlingar inom den etablerade vården.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektör, Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Britta Björkholm och Anders Tegnell. Enhetschefen, Anette Richardson har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Anette Richardson